

Restaurátorský průzkum a záměr

# Truhlářský soustruh

Muzeum Šumavy Kašperské hory



MgA. David Blahout, Ph.D.

© 2024

## 1. Data památky

Dílo:	Truhlářský soustruh
Datace:	druhá polovina 19. století
Autor:	neznámý
Lokalizace:	Muzeum Šumavy Kašperské hory
Materiál:	Bukové dřevo, kov. zprac. železo, mosaz
Rozměry:	výška 125 cm, šířka 127 cm, hloubka 90 cm
Evid./restř./přír. č.:	-

## 2. Údaje o akci

Vlastník:	Muzeum Šumavy Kašperské hory Náměstí 140, 341 92 Kašperské Hory
Rest. průzkum vypracoval:	MgA. David Blahout, Ph.D. J. Malého 1957, Písek 397 01
Číslo povolení MKČR:	7401 / 2008

## 3. Popis památky

Celodřevěný stroj s kovovými prvky má tradiční uspořádání, kdy jsou do základní vertikální rámové konstrukce osazeny na spodní straně příčné nohy, nad kterými se nachází šlapací mechanismus a setrvačnickové kolo. Na horní hraně trámové konstrukce tvořící lože jsou osazeny pohyblivé součásti; vřeteník, opěrka a koník. V rámci expozice byly ještě k loži druhotně připevněny čtyři nástroje. Celá památka je napuštěna olejem.

## 4. Popis stavu památky před restaurováním

Stav památky lze označit za méně komplikovaný, a to na základě několika zjištění. U šlapacího mechanismu jsou uvolněné ukotvení os, stejně tak u vřeteníku. Dřevěná hmota základu vřeteníku a koníku je poškozena údery a dřevní hmota je zde silně rozrušena. Na čelní straně lože je obnažené místo bez patiny, zřejmě od cedulky. Všechny kovové prvky mají různorodé pokrytí korozními produkty.

## 5. Sondážní průzkum

Součástí restaurátorského průzkumu bylo vytvoření sondy - zkoušky ztenčování a snímání prachových depositů na památce, viz Sonda č. 01 - bok (levá strana).

## 6. Evaluace sondážního průzkumu

Z výsledků orientačního sondážního průzkumu lze vyvodit závěr, že lze ztenčit a sejmut prachové deposity a ztmavlé oleje, při zachování rozhodujícího množství patiny.

## 7. Restaurátorský záměr

### 7.1. Koncepce restaurátorského zásahu

Všechny zjištění a informace vycházející z restaurátorského průzkumu společně s přihlédnutím k charakteru a stavu památky a posouzením památkových hledisek dalo vzniknout koncepci restaurátorského zásahu. Ta spočívá v citlivém restaurování

Truhlářského soustruhu, a to při respektování patiny stárí, která je neoddělitelnou součástí díla.

## **7.2. Restaurátorský záměr**

Koncepce restaurátorského zásahu je podkladem pro stanovení procesu restaurování, vyúsťujícím v restaurátorský záměr, který bude naplňovat tyto jednotlivé etapy restaurování:

### **7.2.1. Dřevěnný korpus**

#### **I. Etapa – dílčí demontáže**

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky.

#### **II. Etapa – ztenčení ztmavlých olejů a prachových depositů**

V této následující etapě je potřeba realizovat kontrolované celkové postupné sejmutí prachových depositů a ztenčení ztmavlých olejů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na dochované vrstvy.

#### **III. Etapa - lokální statické zajištění památky**

Důkladná revize lokálně rozvolněných truhlářských spojů jejich opětovným slepením. Repase šlapacího mechanismu, setrvačnicku a vřeteníku.

#### **IV. Etapa – lokální barevné retuše dřevěného povrchu**

Rehabilitace povrchu pomocí lokálního barevného tonování opticky scelující retuše při použití lazurních tónů.

#### **V. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem**

Přiměřená závěrečná povrchová úprava příslušným prostředkem (lakem), vytvářejícím ochranný film.

#### **VI. Etapa – montáže**

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

### **7.2.2. Kovové prvky**

#### **I. Etapa - dílčí demontáže**

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky.

#### **II. Etapa – snímání prachových depositů**

V této etapě proběhne kontrolované celkové postupné sejmutí prachových depositů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na materiálovou bázi památky.

#### **III. Etapa - stabilizace korozních produktů**

V tomto úseku restaurátorského procesu proběhne aplikace odpovídajícího stabilizátoru koroze v místech s výskytem korozních produktů.

#### IV. Etapa - barevná retuš

Následně budou dle potřeby provedeny barevné opticky scelující retuše pomocí lazurních tónů.

#### V. Etapa - závěrečná konzervace

Na závěr restaurátorského procesu bude provedena přiměřená závěrečná konzervace povrchu příslušným prostředkem.

#### VI. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

### 8. TECHNOLOGICKÁ ZPRÁVA

#### 8.1. Dřevěnný korpus

##### II. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavlých olejů a prachových depositů

Etanol, Aceton, Benátské mýdlo

##### III. Etapa - lokální statické zajištění památky

Kostní klíč

##### IV. Etapa - lokální barevné retuše dřevěného povrchu

Kremer Watercolor, Zweihorn

##### V. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

mikrokrytalický vosk

#### 8.2. Kovové prvky

##### II. Etapa - snímání prachových depositů

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, etanol

##### III. Etapa – stabilizace korozních produktů

Chelaton III., Tanin

##### IV. Etapa - barevná retuš

minerální pigmenty, mikrokrytalický vosk

##### V. Etapa - závěrečná konzervace

mikrokrytalický vosk



V Písku dne 27. 9. 2024

MgA. David Blahout, Ph.D.



Stav před restaurováním - celkový pohled



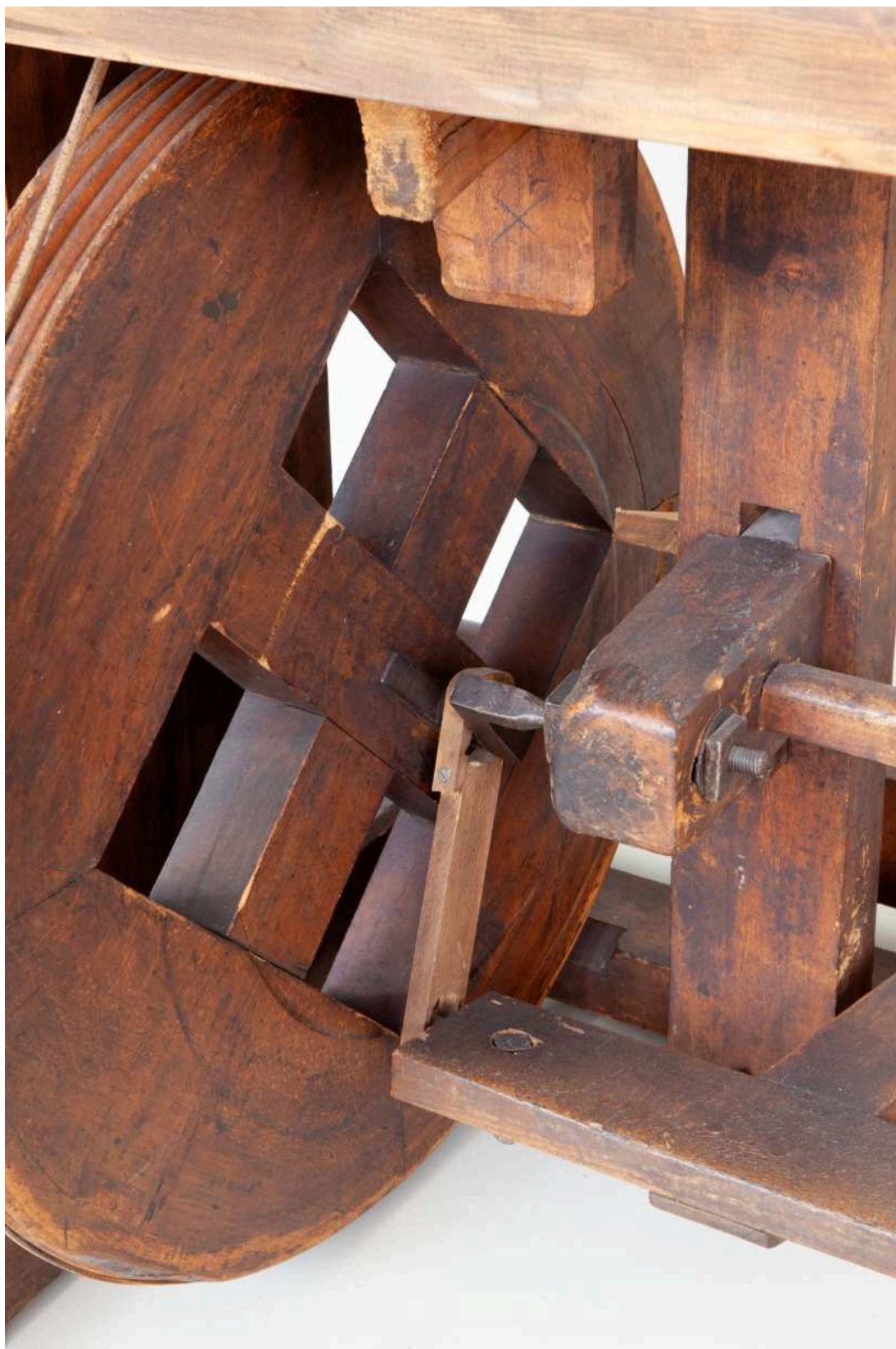


Stav před restaurováním - vřeteník, opěrka a koník



Stav před restaurováním - nástroje



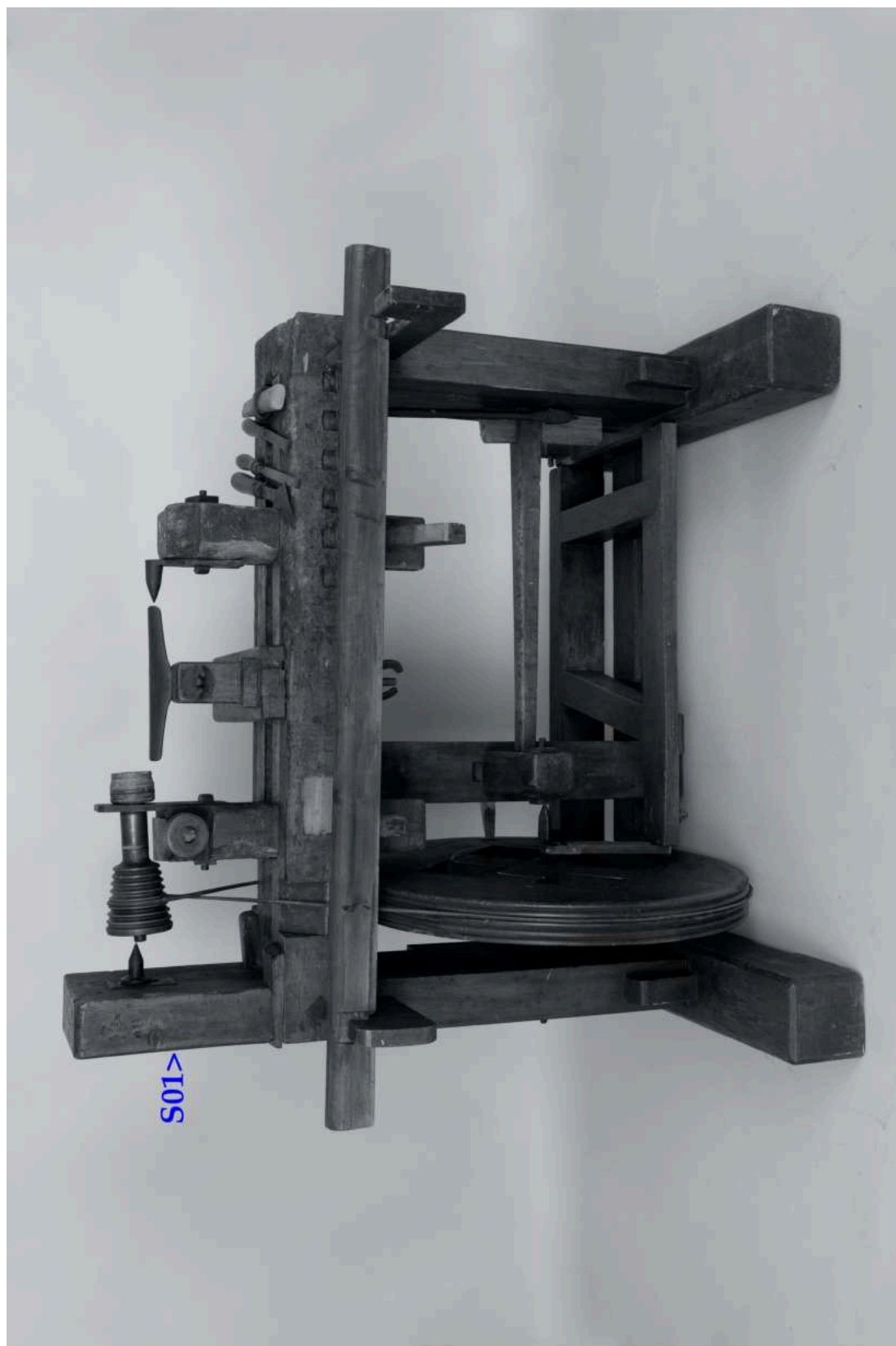


Stav před restaurováním - setrvačnick a šlapací mechanismus





Stav před restaurováním - šlapací mechanismus



Umístění zkoušky snímání prachových depositů a ztmavlých laků





S01 - zkouška snímání prachových depositů - bok (levá strana)